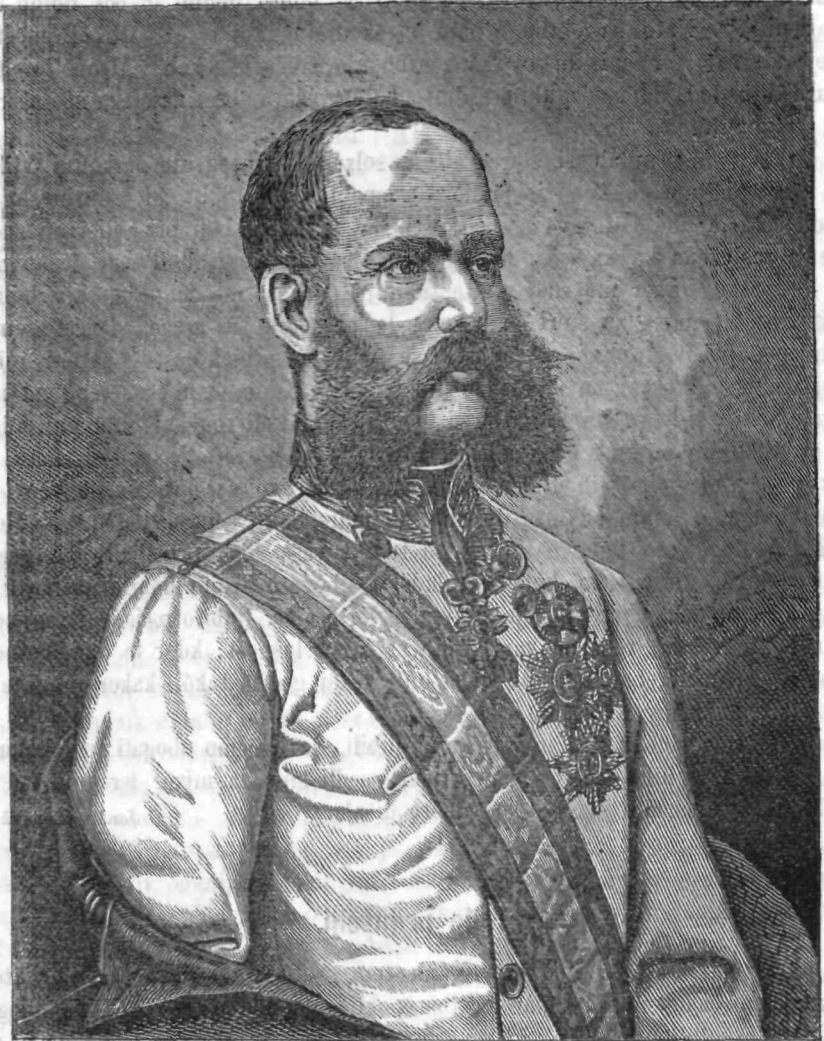

Avgusta meseca 18. dan 1880. leta.

Veselje, kakoršnega še ni bilo kmalu, razlegalo se je 18. dně pretečnega meseca po vsej avstrijsko-ogerskej monarhiji. Po vseh deželah so se vile cesarske in národne zastave, strel je odmeval od hriba do hriba čez tihe doline naše širne države in kresovi so bili prižgani po gorah in gričih,

ki so oznanovali, da obhajajo ta dan avstrijski narodi vesel praznik. In kaj je bil povód tolikej radosti in tolikemu veselju? Ta dan se je godoval petdeseti rojstni dan Njih. Veličanstva, našega presvitlega cesarja Franca Jožefa I., ki užé celih 32 let nosi cesarsko krono ter v blagem svojem srci gojí gorke čute v veselji in žalosti, v sreči in nesreči do vseh svojih podložnikov, katere ljubi, kakor oče svoje otroke. Posebno slovesno se je obhajal ta dan v glavnem mestu kranjske dežele, v belej Ljub-

ljani. Na vseh hišah so vihrale velikanske zástave avstrijskih in národnih slovenskih barv, vse hiše so bile razsvitljene in iz tisoč in tisoč ust so gromeli daleč se razlegajoči „Živio-klici“ našemu očetu in vladarju. A ne samo v belej Ljubljani, nego tudi po vseh slovenskih krajih je pokazalo ljudstvo svojo ljubezen in udanost do presvitlega cesarja, katerega roka je povsod prva, kderkoli je kake pomóci treba. Poškodovancev po ognji, toči in povodnjah se naš cesar

prvi spominja; dobrodelni závodi, cerkve, šole i. t. d. nimajo večjega dobrotnika, kakor so naš presvitli cesar Franc Jožef I.

Najvážnejše dogodke iz življenja našega preljubega cesarja smo priobčili v posebnej knjižici, ki smo jo izdali pod naslovom: „Avgusta meseca 18. dan,“ na slavo rojstvenemu dnévu Nj. Veličanstva cesarja Franca Jožefa I. Beri to knjižico rada, preljuba slovenska mladina, ter prosi Bogá, da obsije in ovenča našega vladarja z nesmrtno slavo, da mu dodeli še dolge,

vesele in srečne dni v sredi njegovih hvaležnih in srečnih narodov, ki ga pristrčno ljubijo, ter so mu vdani do zadnjega vzdihljeja svojega življenja.

Bog živi, Bog ohrani in blagoslovi nam še mnoga mnoga leta našega milostljivega cesarja, očeta in vladarja **Franca Jožefa I.** in presvitlo cesarico **Elizabeto!** I. T.

Peter Klepec.

(Národná pripovedka.)

Peter Klepec je bil domá v Čubru. Ker je bil šibkega in slabotnega telesa, zato so mu njegovi neporedni továriši pogostoma nagajali. To mu je zelo težko dejalo, in želel je, da bi bil močnejši od njih in sicer také močán, da bi bil kos vsacemu. Necega dné, ko je pasel ovce na zelenej grivi (trati), povzdigne oči k nebu, moli in prosi Bogá, da bi mu dal moči zoper hudobne továriše. Še predno odmoli, sliši glas: „Peter, moč ti je dana! primi za grm in izderi ga!“ In on prime za grm in izdere ga s korenino vred. In zopet se čuje glas: „Peter, primi za brezo, in izderi jo!“ Peter ves vesel zgrabi brezo, in breza gre iz tal, kakor izpodgrizeno žito. In tretjič se čuje glas: „Peter, izderi hójo!“ Peter stori, in stara debela hoja leží pred njim kakor slamnata bilka.

Peter je bil Bogú zelo hvaležen za to zadobljeno moč. Njegovi továriši, ki so ga poprej zaničevali, bali so se ga zdaj in mu niso nič več nagajali. Zdaj bi se bil lahko maščeval nad njimi, ali, ker je bil usmiljenega srca, odpustil jim je vsa razžalenja ter ni storil nikomur nič žalega.

Peter je doraščal in ž njim je rastla tudi njegova čudna moč.

Prihajali so hudi časi. Ošabni Turek je gnal svoje čete nad kristjane. Cesar mu gré naproti in bi ga rad pregovoril ter odvrnil hudo vojsko. Ali zamán! ošabni Turek se ne udá lepim besedam; vendar pa toliko odneha, ako cesar velike vojske noče, naj bi se dva, jeden Turek in jeden cesarski podložnik posámezno udarila. Imel pa je turški sultan gozovitega orjaka v vojski, na katerega se je zanašal. Po vseh svojih deželah cesar pošilja pisma in išče človeka, ki bi se poskusil s Turkom. Bližal se je užé dan, ki je bil za boj odločen, a ni še človeka, da bi se šel s Turkom mérit. Pride užé zadnji večer za boj napovedanega dneva. Cesar je v velikej zadrégi; zamišljen je v svojej sobi, in ne vé, kako bi si pomagal. Kar stopi v zlato sobo mladenič, ki je bil borno oblečen, in se nekako bojéč bliža cesarju, ter mu reče: „Dovólite, svitli cesar, da govorim z Vami! Jaz sem Peter Klepec iz Čubra, in sem prišel tù sem, da se bodem poskusil s turškim orjakom, in ako Bog dadè in sreča junaška, oprostim Vas in svojo lepo domovino.“ Blagi cesar pa se bridko nasmeje in z glavo zmajé, misléč, také mlad in také šibek mladenič, kakor je bil Klepec na videz, kako bi ta premagal orjaškega Turčina! Poprašuje ga dalje, in vrli junak mu dobro odgovarja. Pové mu tudi, da je močen in kako je to čudno moč prejel. Cesar ga je vesel in ga povabi k večerji. Pri večerji se cesarjevi služabniki bornemu mladeniču posmehujejo in ne morejo verjeti, da bi bil kaj močán, a še menj, da bi šel na turškega zmaja. Prinesejo mu konjsko podkev in mu rečejo, naj jo zlomi, ako je res také močen, da se upa nad Turka. Klepec pa jim velí, naj prinesejo